

Dr. Öğr. Üyesi Zafer İÇER

**SUÇA TEŞEBBÜSTE HAZIRLIK
HAREKETLERİ İLE
İCRA HAREKETLERİNİN
BİR BİRİNDEN AYRILMASI**

onikilevha

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	VII
DANIŞMANIN ÖNSÖZÜ.....	XI
ÖNSÖZ	XIII
İÇİNDEKİLER.....	XVII
KISALTMALAR.....	XXVII
GİRİŞ	1
I. PROBLEM	1
II. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	10
III. ARAŞTIRMADA BENİMSENNEN YÖNTEM	12

BİRİNCİ BÖLÜM
HAZIRLIK HAREKETLERİ İLE İCRA
HAREKETLERİNİN SUÇ YOLUNDAKİ
YERİ VE TİPİKLİKLE İLİŞKİSİ, HAZIRLIK
HAREKETLERİNİN ORTAK ÖZELLİKLERİ
VE KLASİK HAZIRLIK HAREKETLERİ,
HAZIRLIK HAREKETLERİNİN
CEZALANDIRILABİLİRLİĞİ

I.	HAZIRLIK HAREKETLERİ İLE İCRA HAREKETLERİNİN SUÇ YOLUNDAKİ YERİ VE TİPİKLİKLE İLİŞKİSİ	15
1.	HAZIRLIK HAREKETLERİ İLE İCRA HAREKETLERİNİN SUÇ YOLUNDAKİ YERİ	15
A.	Suç Yolu Kavramı	15
B.	Suç Yolunun Evreleri	18
a.	Düşünce Evresi	18
b.	Karar Evresi	20
c.	Hazırlık Evresi	22
d.	İcra Evresi.....	23
e.	Tamamlanma Evresi.....	25
f.	Sona Erme Evresi.....	28
2.	HAZIRLIK HAREKETLERİ İLE İCRA HAREKETLERİNİN TİPİKLİKLE İLİŞKİSİ.....	30
II.	HAZIRLIK HAREKETLERİNİN ORTAK ÖZELLİKLERİ VE KLASİK HAZIRLIK HAREKETLERİ	34
1.	HAZIRLIK HAREKETLERİNİN ORTAK ÖZELLİKLERİ	34
A.	Genel Olarak	34
B.	İcra Hareketlerini Kolaylaştıran, Öncül Nitelikte Hareketler Olması.....	34
C.	Doğrudan Doğruya Tehlikelilik Ortaya Koymaması	35
D.	Hangi Amaca Dönük Yapıldığının Belirsiz Olması.....	36

E. Suç İşleme Amacından Her Zaman Dönme İmkânı Vermesi	37
F. Kural Olarak Cezalandırılmaması.....	37
2. KLASİK HAZIRLIK HAREKETLERİ	38
A. Suçun Planlanması.....	38
B. Suç Aleti Temin Edilmesi, Üretilmesi, Bulundurulması	39
C. Suç Yerine Gidilmesi ve Burada Kalınması	40
D. Suç Öncesi Keşif Yapılması.....	41
E. Suç Fırsatı Meydانا Getirilmesi.....	42
F. Suç İçin Anlaşma.....	42
III. HAZIRLIK HAREKETLERİNİN CEZALANDIRILABİLİRLİĞİ.....	44
1. KISA TARİHİ GELİŞİM	44
2. HAZIRLIK HAREKETLERİNİN CEZALANDIRILMAMASI VE SEBEPLERİ.....	46
A. Genel Olarak	46
B. Tehlikeden Yokluğu-Azlığı Görüşü	47
C. İradenin Zayıflığı Görüşü.....	48
D. Görüşümüz	48
E. Hazırlık Hareketlerinin Cezalandırılmamasının Dayanağını Oluşturan Normatif Düzenleme Teknikleri... ..	50
3. HAZIRLIK HAREKETLERİNİN CEZALANDIRILMASI VE SEBEPLERİ	51
A. Genel Olarak	51
B. Korunan Hukuki Değerlerin Kaliteliliği-Üstünlüğü Görüşü	52
C. Olabildiğince Erken Atılma Görüşü.....	52
D. İstisnai Tehlikelilik Görüşü.....	53
E. İştirakin Ön Adımı Görüşü.....	54
F. Görüşümüz	54
4. HAZIRLIK HAREKETLERİNİN CEZALANDIRILMA BİÇİMLERİ	58

A.	Genel Bilgiler	58
B.	Genel Hüküm Olarak Cezalandırılma.....	60
C.	İştirakin Önadımı Olarak Cezalandırılma.....	61
D.	Münferit-İstisnai Olarak Cezalandırılma	62
a.	Atipik-Tipik Hazırlık Suçu Ayrımı.....	62
aa.	Atipik Hazırlık Suçları	62
bb.	Tipik Hazırlık Suçları.....	63
b.	Bağımlı-Bağımsız Hazırlık Suçu Ayrımı	67
aa.	Bağımlı Hazırlık Suçları	67
bb.	Bağımsız Hazırlık Suçları.....	69
c.	Gerçek-Gerçek Olmayan Hazırlık Suçları Ayrımı	71
aa.	Gerçek Hazırlık Suçları.....	71
bb.	Gerçek Olmayan Hazırlık Suçları	71
d.	Kalkışma Suçları.....	72
aa.	Gerçek Kalkışma Suçları	72
bb.	Gerçek Olmayan Kalkışma Suçları.....	75

İKİNCİ BÖLÜM
HAZIRLIK HAREKETLERİ İLE İCRA
HAREKETLERİNİN BİR BİRİNDEN
AYRILMASI, İCRA HAREKETLERİNİN
BAŞLANGICI

I.	İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGIÇ ANININ TESPİTİNİN ÖNEMİ VE BU KONUDAKİ TEMEL YAKLAŞIMLAR.....	77
1.	GENEL OLARAK	77
2.	İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI KONUSUNDAKİ YAKLAŞIMLAR.....	81
A.	Özgürlükü Yaklaşım.....	81
B.	Devletçi Yaklaşım.....	82
C.	Görüşümüz	83

II.	HAZIRLIK HAREKETLERİ İLE İCRA	
	HAREKETLERİNİN BİR BİRİNDEN AYRILMASINA	
	İLİŞKİN TEORİLER.....	84
1.	GENEL OLARAK.....	84
2.	OBJEKTİF TEORİLER	85
	A. Hareketin, Tipik Hareket Karşısında Aldığı Konuma	
	Göre İcra Başlangıcını Belirleyen Görüşler	85
	a. Şekli Objektif Teori (Katı Tipiklik Teorisi).....	85
	b. Maddi Objektif Teori	89
	B. Hareketin Hukuki Değer Üzerinde Meydana Getirdiği	
	Etkiyi Esas Alarak İcra Başlangıcını Belirleyen Görüşler....	90
	a. Tehlike Teorisi	90
	b. Hukuki Değere Tecavüz Teorisi.....	92
	C. İcra Başlangıcını, Tipikliğin Oluşum Şartları	
	Üzerinden Açıklayan Görüşler	93
	a. Şart (Nedensellilik) Teorisi.....	93
	b. Tipikliğin Eksikliği Öğretisi	94
3.	SÜBJEKTİF TEORİLER.....	95
	A. Failin Suç İşleme Niyetini Esas Alan Görüşler	95
	a. Suç İşleme Niyeti Barındıran Hareket Teorisi	95
	b. Suç İşleme Niyetini Apaçık Belli Eden Hareket Teorisi	96
	B. Failin Suç İşleme Kararını Getirdiği Aşamayı Esas	
	Alan Görüşler.....	97
	a. Geri Dönülemezlik Teorisi	97
	b. Son Belirleyici Karar Teorisi	97
4.	KARMA TEORİLER	99
	A. Failin Suç Planını Esas Alan Görüşler	99
	a. Failin Suç Planına Göre, Tipik Hareketin Parçasını	
	Oluşturan Hareketi İcra Başlangıcı Kabul Eden Görüş	99
	b. Failin Suç Planına Göre, Konu Üzerinde Tehlike	
	Meydانا Getiren Hareketi İcra Başlangıcı Kabul	
	Eden Görüş.....	99

c. Bireysel-Objektif Teori	100
B. Failin Ortaya Koyduğu Tehlikeli Kişiliği Esas Alan Görüşler.....	100
a. Birleşme Teorisi.....	100
b. Failin Tehlikeli Kişiliği Teorisi.....	101
C. Hareketin Kamusal Alanda Meydana Getirdiği Etkiyi Esas Alan Görüş	102
5. MESELENİN ÇÖZÜMÜNDE YENİ DÖNEM YAKLAŞIMLAR.....	103
A. Bireysel-Objektif Teorinin Somutlaştırılması Amacına Özgülenen Görüşler	103
a. Ara (Parça) Hareket Teorisi.....	103
b. Mağdurun Himaye Alanı Teorisi.....	104
B. İcra Başlangıcının Belirlenmesinde Yeni Bir Yaklaşım Ortaya Koymaya Özgülenen Görüşler.....	107
a. Yorum Teorisi.....	107
b. Harici Hareket Amacı Teorisi	107
C. İcra Başlangıcını, Teşebbüsun Cezalandırılma Sebebi ve Haksızlık Temeli Üzerinden Açıklamaya Çalışan Görüşler.....	108
a. Tipikliği Meydana Getirme Bakımından Yüksek Olasılık Derecesi Taşıyan Hareketi İcra Başlangıcı Kabul Eden Görüş.....	108
b. İkincil Teşebbüüs Teorisi	109
c. Teşebbüüs Haksızlığını Failin Kastı İle Hukuki Değer Arasındaki Bağlılık İlişkisine Dayandıran Görüş.....	111
d. Normatif Teşebbüüs Öğretisi	112
6. MUKAYESELİ HUKUKTA ÜLKE CEZA KANUNLARININ BENİMSEDİĞİ SİSTEMLER.....	113
A. Sübjektif Ölçütü Benimseyen Ceza Kanunları.....	113
B. Objektif Ölçütü Benimseyen Ceza Kanunları.....	114

C. Karma Ölçütü Benimseyen Ceza Kanunları.....	115
7. TÜRK CEZA KANUNU’NDA BENİMSENNEN SİSTEM ..	115
A. 765 Sayılı Türk Ceza Kanunu	115
B. 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu.....	117
8. GÖRÜŞÜMÜZ.....	120
III. TEŞEBBÜSÜN BİR UNSURU OLARAK DOĞRUDAN DOĞRUYA İCRAYA BAŞLAMA.....	129
1. İCRAYA BAŞLAMA KAVRAMI	129
2. HAREKETİN DOĞRUDAN DOĞRUYALIĞININ ANLAMI VE UNSURLARI	137
A. Genel Olarak	137
B. Doğrudan Doğruyalığın Unsurları.....	151
a. Tipik Hareketle Belirli Bir Yakınlık İçinde Olma	151
aa. Mekan Bakımından Yakınlık	154
bb. Zaman Bakımından Yakınlık.....	163
b. Tipik Hareketle Bağlantı İçinde Olma.....	169
C. Sırf Hareket Suçlarında İcra Hareketlerinin Doğrudan Doğruyalığı.....	170
D. Neticeli Suçlarda İcra Hareketlerinin Doğrudan Doğruyalığı.....	173
3. HAREKETİN ELVERİŞLİLİĞİ İLE İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI ARASINDAKİ İLİŞKİ.....	179
A. Genel Bilgiler	179
B. Elverişsiz Teşebbüs ve Türleri.....	180
C. Elverişsiz Teşebbüsün Cezalandırılabilirliği.....	182
D. Elverişsiz Teşebbüsün Cezalandırılabilirliğine İlişkin Görüşümüz Bağlamında Hareketin Elverişliliğinin İcra Başlangıcıyla İlişkisi.....	184

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICINA
İLİŞKİN ÖZEL HALLER

I.	GENEL OLARAK.....	197
II.	İŞTİRAK HALİNDE İŞLENEN SUÇLARDA İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI	199
1.	MÜŞTEREK FAİLLİK HALİNDE İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI.....	199
A.	Genel Olarak	199
B.	Bütüncül Çözüm	201
C.	Dar Bireysel Çözüm	204
D.	Yenilenmiş Bireysel Çözüm.....	206
E.	Görüşümüz.....	206
2.	VARSAYILAN MÜŞTEREK FAİLLİK HALİNDE İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI	213
A.	Kavram, Kışkırtıcı Ajan ve Gizli Soruşturmacıdan Farkları	213
B.	Geniş Bütüncül Çözüm.....	219
C.	Dar Bütüncül Çözüm.....	220
D.	Dar Bireysel Çözüm	223
E.	Yenilenmiş Bireysel Çözüm.....	223
F.	Görüşümüz.....	223
3.	DOLAYLI FAİLLİK HALİNDE İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI.....	229
A.	Genel Olarak	229
B.	Katı Bağlılık Teorisi.....	231
C.	Etki Teorisi	234
D.	Yenilenmiş Bireysel Çözüm.....	236
E.	Ayrım Teorisi	236
F.	Hukuki Değerin Tehlikeye Girmesi Teorisi.....	238
G.	Yenilenmiş Parça Hareket Teorisi.....	242

H. Görüşümüz.....	243
4. ŞERİKLİK HALLERİNDE İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI	249
III. İHMALİ SUÇLarda İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI.....	254
1. GENEL OLARAK	254
2. GERÇEK İHMALİ SUÇLarda İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI.....	256
3. GÖRÜNÜSTE İHMAL SUÇLARINDA İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI.....	259
A. İlk Müdahale Teorisi	261
B. Son Müdahale Teorisi	264
C. Maddi Tehlike Teorisi.....	266
D. Yenilenmiş Parça Hareket Teorisi.....	269
E. Görüşümüz.....	270
IV. SEBEBINDE SERBEST HAREKETLER (ALIC) KURAMI ÇERÇEVESİNDE İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI	282
1. GENEL OLARAK	282
2. TİPİK HAREKETİN ÖNE ALINMASI MODELİ	284
3. DOLAYLI FAİLLİK MODELİ.....	286
4. MADDİ HAKSIZLIK MODELİ.....	286
5. GENİŞLEME MODELİ	287
6. İSTİSNA MODELİ	288
7. BAĞDAŞMAZLIK MODELİ.....	289
8. GÖRÜŞÜMÜZ.....	290
V. NİTELİKLİ HALLER VE İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI	296
1. FİİLİN İŞLENİŞ BİÇİMİYLE İLGİLİ NİTELİKLİ UNSURLARIN VARLIĞI HALİNDE İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI.....	296

2.	FİİLİN İŞLENDİĞİ ZAMAN İLE İLGİLİ NİTELİKLİ UNSURLARIN VARLIĞI HALİNDE İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI.....	298
3.	FİİLİN İŞLENDİĞİ YER İLE İLGİLİ NİTELİKLİ UNSURLARIN VARLIĞI HALİNDE İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI.....	299
VI.	ÇOK HAREKETLİ SUÇLarda İcra HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI	301
1.	BİRLEŞMİŞ HAREKETLİ SUÇLarda İcra HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI.....	301
2.	BİLEŞİK SUÇLarda İcra HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI.....	305
VII.	HAZIRLIK SUÇLARINDA İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI.....	306
1.	BAĞIMSIZ HAZIRLIK SUÇLARINDA İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI.....	307
2.	BAĞIMLI HAZIRLIK SUÇLARINDA İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI.....	308
VIII.	KALKIŞMA SUÇLARINDA İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI.....	309
1.	GERÇEK KALKIŞMA SUÇLARINDA İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI.....	309
2.	GERÇEK OLMAYAN KALKIŞMA SUÇLARINDA İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI	310
IX.	TEHLİKE SUÇLARINDA İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI.....	311
1.	SOYUT TEHLİKE SUÇLARINDA İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI	311
2.	SOMUT TEHLİKE SUÇLARINDA İCRA HAREKETLERİNİN BAŞLANGICI.....	312
	SONUÇ	315
	KAYNAKÇA	349